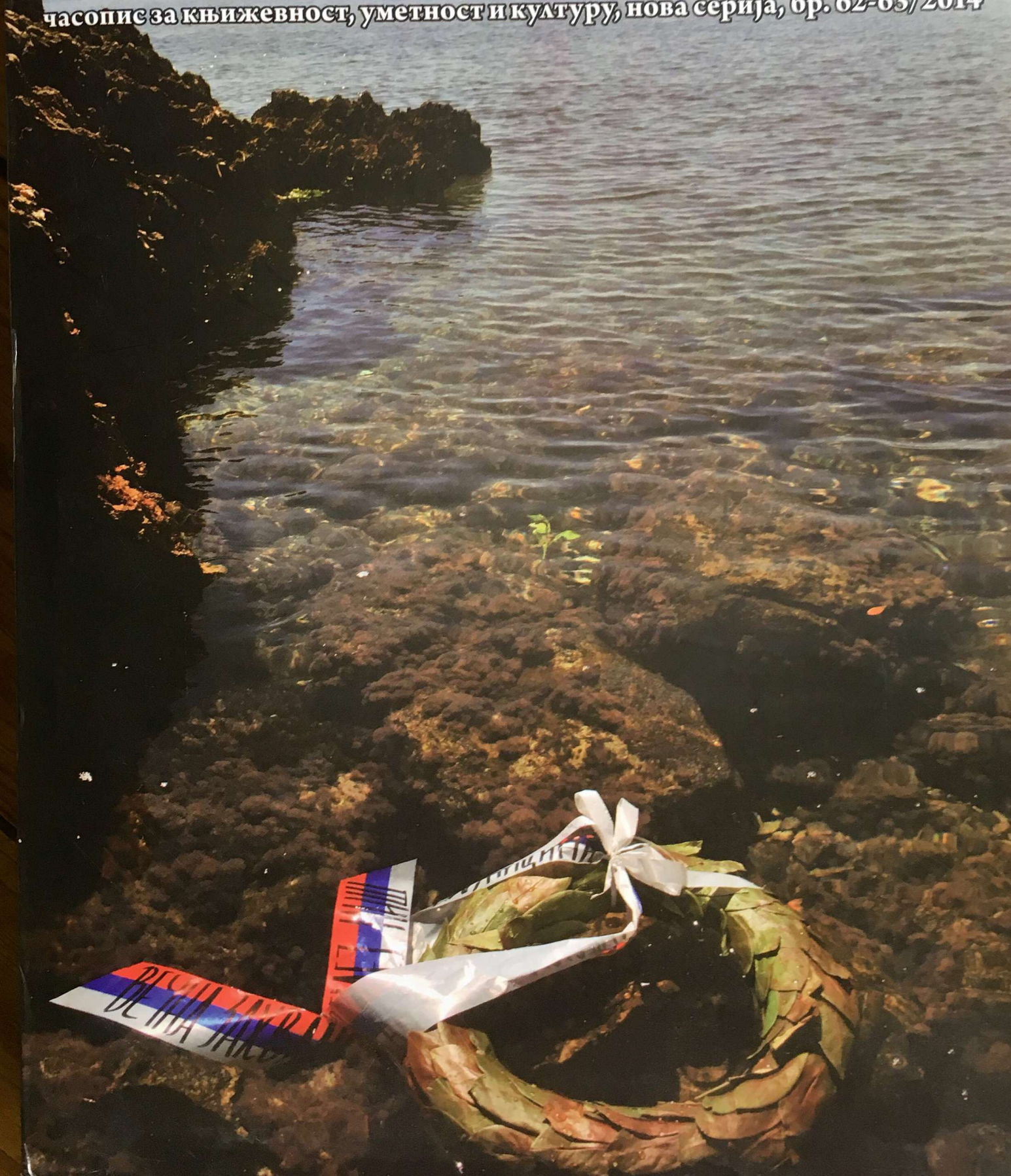

ПРАДИНА

часопис за књижевност, уметност и културу, нова серија, бр. 62-63/2014

Маја Кузмановић

ПРАКТИЧНЕ УТОПИЈЕ

Прошло је доста времена откада нисам радила у Истри, месту у којем сам рођена и у којем сам живела до осамнаесте године. Ник и ја смо позвани од стране људи из Јукона (Yukon) да учествујемо у Практичним Утопијама (Practical Utopias), четвородневном самиту који се одржавао на Брионима, западно од полуострва Истра, на северу Јадрана. Дизајниране као локалне *reality* игре инспирисане Buckminster Fuller World Game симулацијама, Практичне Утопије требало је да представљају рефлексију о жељи за променом тренутног стања у друштву развијањем мање или више практичних алтернатива. Заједно са Тимом Бојкетом (Tim Boykett) и Тином Ауер (Tina Auer) из Time's Up (координатори Future Fabulators), кренули смо на скуп не знајући шта да очекујемо али узбуђени због сарадње са овим људима на месту које одише мирисом мајчине душице, печурака, као и историјским и митским одјецима од времена Римљана па све до Тита.

Скуп смо почели у колицима за голф, упознавањем и трком (од 20 км на час) по острву и завршавањем неких једноставних али корисних задатака (записивањем онога што бисмо могли подучавати у року од пет минута, или онога што смо и сами желели да научимо на скупу). Први пут у животу видела сам албино пауна, сматрајући то добрим знаком на путовању. Касније смо се окупили у Римској вили (главном месту Практичних Утопија) и добили материјал за рад. Морали смо да обећамо да ћемо их користити и вратити на крају скупа – што је одличан начин да се учесници натерају да бележе све што би могло бити битно (нешто са чиме увек имамо проблема на ФоАМ радионицама).

– Следећи дан смо започели записивањем питања на које смо желели да сазнамо одговор, као и узимајући питања од других на које смо могли да покушамо да пружимо одговор. Оно што је уследило био је низ занимљивих разговора у којима смо чули мишљење различитих људи о питањима која смо постављали. Моје питање је гласило: „шта се догађа када утопија постане непрактична?“ – и добила одговоре који су ме натерали да застанем и поново дефинишем неке од дилема из различите перспективе.

Већидеовремена смо провели у групама заједно стварајући (практичне) утопије које су происходиле из заједничких вештина и интересовања. Била сам у групи са: Лорен Хиггинс (Lauren Higgins), Лоренсом Мекеуном (Lawrence McKeown), Ави Питчон (Avi Pitchon), Динком Перачићем, Норм Алтонен (Noora Aaltonen) и Маи Суоми (Maiju Suomi). У сарадњи смо створили „Listen to the Voices“, утопију у којој су Други људи и не-људи постизали нову равнотежу кроз узајамну комуникацију. Ова комуникација је иницирана уз помоћ дизајна система за рано упозорење на природне катастрофе, и то уз помоћ слушања још нечујних гласова створења из дубоког мора. То је било у складу са писањем књиге која би говорила о екокултуралним неуспесима, као и поновом откривању преиндустријских анимистичких традиција које би могле бити емпиријски проверене. Наше утопије произашле су из мешавине синхронизитета и случајног откривења, што је слично са Borrowed Scenery – али уместо слушања биљака и печурака, имали бисмо групу младих прото-научника који би креирали интерфејске за комуникацију са крабама и осталим морским створењима, док би осталих четрдесеторо људи слушало и извештавало о порукама различитих Других са планете, укључујући јата риба, муве, грумен траве, као и морску траву.

Тина се придружила групи коју сучинили: Сесилија Карлсон (Cecilia Carlsson), Фуад Асфур (Fuad Asfour), Дебра Хусич (Debra Husic) и још неколико других, а која је дизајнирала башту у случају катастрофа смештену у напуштеном зоолошком врту, а у којем би посетиоци могли да похране ствари од којих желе да се опросте, пуштајући их да се претворе у нешто друго. Друга група је креирала Оригамиу, град-државу коју су описали као место у којем би „сваки грађанин у неком тренутку морао да учествује у доношењу одлука везаних за јавне послове“. Ова дужност била би слична јавној служби која постоји у неким државама, као алтернатива војној служби. Процес доношења одлука засновао би се на некој верзији контролног система, можда сличном Github-у. Оригамиа би такође дала више моћи млађима (испод 18 година), тако да би то била нека врста „педократије“. Поред утопија које смо стварали, било је и „НЕ Утопија“, са толико забрана да ништа друго не бисте могли да учините осим да их игноришете; затим група за перпетуални протест на бициклима; као и група која тестира колективну температуру различитих визија будућности.

Након периода интензивног стварања утопија и експеримената, одмарали смо у Титовом бетонском летњем биоскопу, погледавши диван филм *Empire Me* Паула Поета, филм који треба да погледа свако ко је заинтересован за микронације и интенционалне заједнице. Филм води кроз Sealand, The Principality of Hutt River и Damanhur, завршавајући се вињетом о пливајућим градовима Serensimie који веома подсећају на моја искуства у Flotilli.

До краја последње вечери и даље смо се питали на који је начин идеја World Game заправо примењена на протекла четири дана скупа, али иако је то и даље било нејасно, то није било толико важно. Одличан Јукон тим се побринуо да будемо активни од самог тренутка доласка окупаног сунцем, до последњег, где смо се уз кишу опростили једни од других. Открили смо различите перспективе у одговорима на нека од наших горућих питања. Упознали смо неколико озбиљно жељних и заинтересованих људи који су се успротивили сваком *status quo* – практично (или непрактично) јурећи за спектром утопијских али исто тако и веома критички и политички оријентисаних визија.

Скуп се завршио посетом Ванги, малом острву на којем се налази бивша Титова резиденција (данас под управом председника Хрватске владе) – надреални скок у прошлост и још једну утопију коју је показала непрактичном. Ипак, закључила је Сесилија: када утопија не непрактична, све што можемо да урадимо је да жалимо и пуцамо се расточи без престанка тражећи нови изазов, нови мехур, који се пута могли бити макар мало ближи стварности.

